

Beszámoló

Egy verseskötet-tervvel pályáztam a *Communitas* Alkotói Ösztöndíjra irodalom kategóriában, aminek a *Tigris* munkacímet adtam. A terv sokat érlelődött bennem, és sokat változott azóta, de maga az elgondolás ugyanaz maradt: „A *Tigris* középpontjában az anyaság, és az anyasággal járó identitás- és nyelvvesztés fölmutatása és egy új közös női nyelv megalapozásának szubjektív kísérlete áll. A versek az elnyomottak, elhallgattatottak, a láthatatlan munkában felszívódók, a háborús övezetekben túlélni próbálók, a szülészeti erőszakot elszenvedők igazságát hangosítja ki, egy olyan társadalom érdekében, ahova megszületni, és amiben létezni egyszerűbb és szeretetteljesebb. A folyton változó és alakuló női testhez való viszony hasonlatos a nyelvhez való viszonyuláshoz. A versbeszélő mindkét esetben domináns kódrendszereket kérdőjelez meg és keretez újra. A szövegekben igyekszem meghaladni az idealisztikus, szakrális anyaság tematizálását, és túlmutatni a testi-szellemi terhek poétikai megfogalmazásán, annak érdekében hogy eljussak a személyesből a közösbe, az anyaság politikai tapasztalatához. Hiszek abban, hogy az irodalom teremtő erővel bír, hogy az írás által létrehozhatók olyan közös kérdésfelvetések, amelyek nem csak megkérdőjelezhetővé tesznek strukturális problémákat, de elvezethetnek egy közös női nyelvhez és egy szolidáris nővériség kikiáltásához is.”

A kötetbe számos új szöveg íródott, egy új ciklus is kialakulóban van, ami az anyáról a gyerekre helyezi a hangsúlyt, a versbeszélő egy játszótéren ad tanácsot kislányoknak, hogy hogyan érdemes a patriarchális gondolkodásmóddal szembenemenni. Azt gondolom ez egy izgalmas eleme lesz a készülő kötetnek, sok humornak, és egy új perspektívának a felmutatására ad majd teret.

A támogatás biztosította számomra a munkákhoz szükséges körülményeket, fogyó-, és technikai eszközöket, a munkákhoz kapcsolódó inspirációs forrásként, vagy kutatás eszközeként használt könyvek, filmek beszerzését, az utazások, elvonulások, mindennapi kiadások költségeit. Mindez az írói munkámra is erőteljes hatást gyakorolt: úgy érzem, a versnyelvem letisztultabbá vált, technikai megoldásaim pedig pontosabbak és kidolgozottabbak lettek. Eközben a kötött és szabad verselés ötvözésének új módszereit is kísérleteztem ki, aminek köszönhetően az eszköztáram jelentősen bővült. Egyre tudatosabban

és kifinomultabban hangolom össze a tartalmi mondanivalót a formai, esztétikai, dramaturgiai és stílári megoldásokkal.

A kötet jövő évben fog megjelenni, a Kalligram kiadónál.

Részletek a készülő kötetből:

Tigristej

Álmomban fa vagyok, ennyi a világról az észlelésem.

Egy anyatigris kaparja törzsemet,

kérgem alól ömlik a tej, így táplálja kölykeit.

Egy vagyok a mianmari tigrist szoptató nők közül és mégsem vagyunk egyek.

Nekem csak törzsem kaparják,

Ők anyák, kik kiirtott anyjuk helyett a tigriseknek is anyjuk

Azokon a földeken ahol népirtás zajlik egy idő után nincsenek fák.

Se tej.

Se tigrisek.

Az éhség nem szűnik meg.

Ki táplálja az elapadt tejű anya helyett a gyermekembert?

Ki lesz anyjuk meggyilkolt anyjuk helyett?

Meddig érnek a népirtás gyökerei?

Növeszthetek-e hatalmasabbakat nála?

Fakadj tejünk, válj győzelemmé.

A kisfiam anyja a lépcsőházban lakók szerint egy fideszes román

A kisfiam egy budapesti bauhaus bérház lakásába napról napra, egyre inkább belenő. Anyja idegen.

A lépcsőházban lakók szerint egy fideszes román. Többet nem tudnak róla.

Még azt, hogy nem tegez senkit.

És hogy altatás után, éjszaka főz, üvegesedő hagymaszaggal és leostyánnal бүdösíti be a lépcsőházat.

A szemetet nem gyűjti elég szelektíven, átnézték már párszor,

És idegen altatódalokat dúdol.

És a barátai, akik ide járnak, fiatalok, rossz arcúak, nem lehet megkülönböztetni melyik fiú, melyik román, ki kommunista, ki lány.

A kisfiam édes. Rá néha mosolyognak. Kár, hogy az anyja nem viszi fel a babakocsit, a lépcsőházban hagyja.

A kisfiam anyja teljesen más lépcsőházakban nőtt fel.

Csorbaszagúakban. Piros-korlátúakban, amelyeken, bár életveszélyes volt, le szabadott csúszni.

És voltak garzonban nyomorgó történelemtanárok.

És voltak román családok is, akik magyarul kérdezték a gyereket, hogy vagytok,

És a gyerek bár magázni nem tudott, de románul válaszolt.

És volt, aki 2010-ben ünneplő ruhát öltött, Csíkszeredába utazott és sírt, amikor letette az állampolgársági esküt (a kisfiam anyjának nagymamája).

És volt, aki akkor se, és azóta se tudja komolyan venni a nemzeti himnuszt (a kisfiam anyja és unokahúgai).

És volt, akinek a neve a születési bizonyítványában és azóta egyetlen igazolványában sem az anyanyelvén szerepel.

És az ablakon kirázott morzsákból vasból épült játszótér nőtt ki,

és onnan repültek ki a kisfiam anyjáék is,

más véleményükkel, tetoválásaikkal, a konzervatizmus és a parlamentáris demokrácia iránti megvetéssel.

És a lépcsőházban mindenki számolta, hogy éppen

hány borvizes,

hány sörös,

hány boros

üveget visznek fel.

És sötétedés után, két villanykapcsolás között az emberek

veszekedtek,

szeretkeztek,

berúgtak,

Cobra11-et néztek valamelyik magyar adón.

És ezek a lépcsőházak nem voltak, közel sem voltak tökéletesek.

De mindenki tudta mindenki nevét. A gyerekek közösek voltak. A gyerekek anyja sohasem idegen.